

De waterkeringen, het oppervlaktewater, het grondwater en de waterketen zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden en benaderen we als één systeem.

Memo – Ter kennisname

Registratienummer:
20.097801

Aan: VV

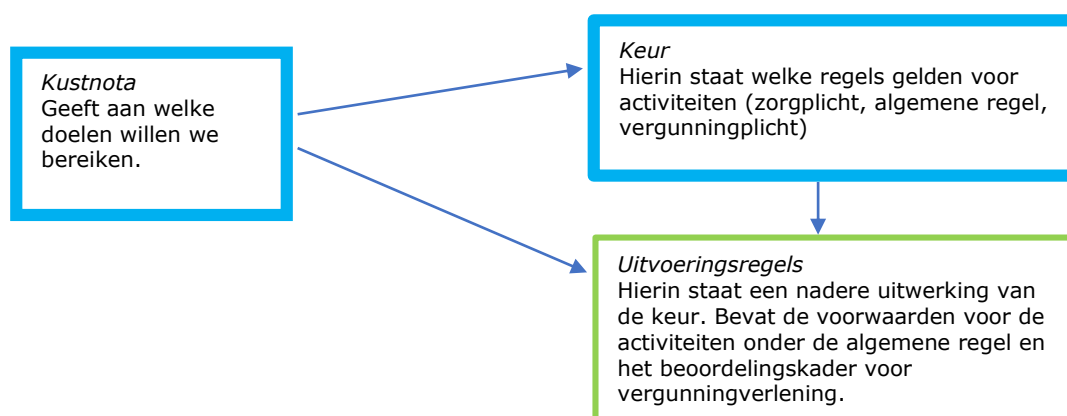
Van:

Onderwerp: Q & A ontwerp Kustnota

Datum: 04/12/2020

Waarom krijgt u deze memo?

In de commissie VGW van 4 november en de VV van 18 november zijn een aantal vragen gesteld. Met deze memo informeren wij u over deze zaken en plaatsen wij ze in de context van de samenhang tussen Kustnota, de Keur en beleidsregels, en regelgeving/beleidssterreinen van andere overheden. In onderstaand schema is de relatie tussen deze strategische visie en de Instrumenten van de Keur en uitvoeringsregels; wijzigen de doelen? Dan moeten de Keur en/of uitvoeringsregels eventueel aangepast worden. Met de nieuwe Kustnota zijn er maar een paar kleine wijzigingen voorzien in de Uitvoeringsregels.

	<i>Van wie is het, en wat doen ze er mee?</i>	<i>Wat doet Rijnland daar?</i>	<i>Wat doen andere actoren daar?</i>
<i>In de zee</i>	De Noordzee is in beheer en eigendom bij het Rijk, Het Rijk zorgt voor de zandsuppleties	Wij hebben geen regels voor in de zee.	Grote infrastructurele werken in de ondiepe zee beïnvloeden de stroming en de natuurlijke processen: daarom worden wij daar ook bij betrokken naast Rijk en Provincie en gemeente
<i>Op het strand</i>	Het strand ("de rand van de Noordzee") is in beheer bij het Rijk: de gemeenten pachten het van het Rijk.	Alleen regels voor bebouwing die jaarrond op het strand staat omdat die veel effect heeft op de aangroei van het duin	Het Rijk kijkt naar strandbebouwing omdat het o.a. de zandsuppleties kan hinderen Provincie kijkt naar het effect op natuurwaarden en landschap. Gemeente kijkt naar strandgebruik en ruimtelijke kwaliteit
<i>In het duin</i>	Natuurgebieden zijn bijna geheel in eigendom van Natuurorganisaties.	We zorgen ervoor dat aangroei van het duin mogelijk is, en er voldoende zand blijft. Maatregelen voor natuurherstel vallen onder medegebruik, en zijn vaak mogelijk. uitbreiding bebouwing slechts beperkt mogelijk en nieuwbouw hooguit bij maatschappelijk zwaarwegend belang.	Provincie wijst de natuurgebieden aan en stelt de beheerplannen vast.
<i>De binnenduinrand</i>	divers	Dit gebied ligt (ver) buiten de zeewering: hier hebben we dus geen regels vanuit beheer van de zeewering	Gemeente stelt kaders voor ruimtegebruik en ruimtelijke kwaliteit. Provincie kijkt naar het effect op natuurwaarden en landschap.
<i>In de badplaats</i>	divers	We zorgen ervoor dat aangroei van het duin mogelijk is, en er voldoende zand blijft. We reguleren bouw- en graafoctiviteiten die het waterkerend vermogen kunnen aantasten.	Gemeente stelt kaders voor ruimtegebruik en ruimtelijke kwaliteit.

Bovenstaand schema is een sterkt vereenvoudigd schema wat aangeeft welke overheden over welke taakvelden gaan binnen de kustzone.

De afspraken binnen het Kustpact doorkruisen dit schema: aan de provincies is namelijk de opdracht gegeven om de kernwaarden van de kustzone te beschermen: dat komt neer op het reguleren van **bebouwing**, zowel seizoensmatig als jaarrond. Dit kan bijvoorbeeld door het zoneren van zowel strand, duin en binnenduinrand, op basis van een integrale afweging (Zoals Noord-Holland heeft gedaan). Die afweging vond dan plaats binnen het rode kader. Het belang van de zeewering is daarin dus ook al meegenomen.

vragen

1. *Q. De Kustnota is een visie-document; worden de regels met deze nieuwe visie ook nog veranderd? Waarom zitten er geen (kansen)kaarten en regels bij dit document?*

A. Dit is een visie; dus de stip op de horizon met de duiding van hoe wij onze taak opvatten en gaan uitvoeren. Op basis hiervan worden regels gesteld, die liggen vast in de Keur, net zoals de bijbehorende kaarten in de beleidsregels zijn vastgelegd. Die stukken zijn dus geen onderdeel van deze nota.

Deze nieuwe nota stelt geen dusdanige koersverandering voor waardoor de regels voor medegebruik aangepast moeten worden. Alleen voor het op gang helpen van dynamiek in natuurgebieden en de mogelijkheid voor zonneparken boven bv parkeerplaatsen gaat er iets veranderen.

Waarom dan toch deze visie als de regels niet veranderen? omdat het nodig is om duidelijk op te schrijven [volgens de nieuwste inzichten] waarom we regels stellen en welk beheer we voeren.

2. *Q. Kunt u het "building with nature" nader uitwerken of daar een kansenkaart van maken?*

A. Bij de Keur en uitvoeringsregels zitten nu al diverse kaarten, onder andere kaart 8 waar staat waar nu de dynamiek op gang geholpen kan worden (als vorm van medegebruik). Dit is de kaart die in 2010 is vastgesteld.

In de nieuwe kustnota leest u (paragraaf 5.2.1) dat we nu de kans bieden om middels dynamisch kustbeheer habitats te verbeteren voor alle delen van de waterkering die binnen N2000-gebied liggen. Kortom, kaart 8 gaat aangepast worden. Met die wijziging zullen we ook gelijk op die kaart zetten waar wij als Rijnland vinden dat we een opgave hebben voor de toekomstige sterkte. Vooruitlopend is de tekst in deze visie leidend als afwegingskader totdat de kaart gewijzigd is.

Verstuiving op gang brengen in natuurgebieden is maar 1 component van dynamisch kustbeheer. Wij streven – net als in de voorgaande nota – dat de **hele** kust meegroeit met de zeespiegelstijging dus ook bij badplaatsen.

Aangezien we nu eerst de nieuwe klimaatscenario's afwachten is elke ingreep voor het herstel van dynamiek maatwerk: we kunnen nu niet gelijk zeggen wat er op welke plaats precies mogelijk of wenselijk is, dat komt pas als we met de nieuwe legger aan de slag gaan na 2023.

3. *Q. Zijn er ook kaarten waar wel of geen bebouwing op het strand mag?*

A. Ja, in paragraaf 3.1.2 kunt u lezen dat er voor bebouwing op de stranden de provincies een opdracht hebben gekregen van de minister om zo'n kaart te maken. Die is gereed en wij hanteren die kaart ook. Er is nu voor (langere) tijd vastgelegd welke zoneringen er zijn; dus waar geen bebouwing mag, waar wel strandbebouwing mag, en waar intensivering/vernieuwing mogelijk is.

Wij kunnen in dit integrale kaart alleen onze wensen vanuit waterkeringbeheer inbrengen. Beleving en ruimtelijke kwaliteit zijn bij andere overheden belegd.

Wij kunnen die kaart niet eenzijdig wijzigen aangezien het een gezamenlijk product is van meerdere overheden onder de vlag van het Kustpact, waarbij de focus was bescherming en

beleving van de waarden van de kust.

Deze kaart is te vinden bij de kaarten van de Keur en uitvoeringsregels, maar ook op de websites van de provincies. De VV heeft in april 2017 hier een TKN-memo ontvangen (17.026411).

4. *Q. Zijn er kaarten waar bebouwing in het duin mag plaatsvinden of uitbreiden?*

A. Ja, Bij de Keur en uitvoeringsregels zitten nu al diverse kaarten waaronder de bebouwingscontouren. Buiten die contouren geldt een zeer restrictief beleid. De meeste delen van de waterkering liggen ook in N2000 gebieden waar bebouwing vanuit andere overwegingen dan het waterkeringsbelang geen bebouwing wordt toegestaan.

De provincies hebben de opdracht middels het Kustpact om het aanwezige duin te beschermen tegen verdere bebouwing. Er is gekozen om de N2000-beheerplannen en bestemmingsplannen als middel hiervoor te gebruiken. Dat is volgens de provincies afdoende en daarom komt er voor "het duin" geen extra zoneringskaart zoals voor het strand wel het geval was.

5. *Q. Wat betekent deze nieuwe nota voor het circuit van Zandvoort?*

A. Weinig; het circuit zelf ligt buiten de waterkering. Enkele toegangswegen/paden lopen wel over de zeewering maar het gehele gebied is al in grote mate verhard (door boulevards en parkeerplaatsen). In de directe nabijheid van het circuit is het nu ook niet mogelijk nieuwe grootschalige bebouwing op te trekken omdat niet aan de voorwaarden uit de Keur/beleidsregels voldoet. Dat gebied ligt namelijk buiten de bebouwingscontouren (zie hoofdstuk 5.2.2 van de nota).

In de beantwoording van bestuursvragen over het circuit d.d. 27 oktober 2019 is ook ingegaan op is ook het zeeweringbeleid i.r.t.de ligging van het circuit (19.086085).

6. *Q. Overname dagelijks waterstaatkundig beheer van de gemeente, wat behelst dat?*

A. Dit gaat in de praktijk alleen over de helmtaluds aan de zeezijde van de boulevards. Hier ligt de beheeropgave voor ons om aan te groeien/ mee te groeien.) Hier komt zand aanwaaien en dat willen we daar vasthouden.

Hiervoor worden rasters geplaatst en wordt de steilheid van helling in de gaten gehouden zodat die stabiel blijft. Als het nodig is wordt het raster dan zeewaarts geplaatst zodat het duin aangroeit en tegelijkertijd stabiel blijft. Dit werk nemen wij dus over van de gemeenten.

Op de boulevards zelf en verder in de bebouwde kom zijn alle beheertaken al toebedeeld aan de vergunninghouders van de aangelegde infrastructuur: er zijn daar geen "open" (onvergunde) plekken die beheer vragen. Ook groenstroken/plantsoenen op de boulevards die vaak ingeplant zijn met helm behoren niet tot de "helmtaluds" maar tot de vergunde inrichting van de openbare ruimte.

7. *Q. Is er meer proactief Bouwen met natuur (zandmotor, IJmuiden, Katwijk) wenselijk? En zo ja waar? Welke voordelen heeft dit in termen van uitbreiding van het strand (ruimtelijke winst) en ontwikkeling van natuur.*

A. Nee, dat is vanuit waterveiligheid geen wens. Afgezien van een tweetal kleine locaties is de zeewering al voldoende robuust om een grote mate van zeespiegelstijging op te kunnen vangen. Meer strand is vanuit waterveiligheid niet nodig, ook niet op die locaties. Er moet wel voldoende zand beschikbaar zijn om naar de duinen te kunnen waaieren. Maar dat aspect is ook al ingebed in het Kustlijn zorgprogramma van het Rijk.

Een Zandmotor zorgt ook niet voor meer duinaangroei, of meer zekerheid over de veiligheid die we moeten verzorgen. Het zorgt er (idealiter) voor dat men vanuit het Kustlijn zorgprogramma minder frequent hoeft te suppleren (maar in totaal wel evenveel volume zand); In ons gebied is de suppletie-inspanning sowieso al beperkt.

Extra breedte van het strand en daarmee areaalwinst voor natuur en/of strandexploitatie zijn zaken die in het Kustlijn zorgprogramma van het Rijk aan de orde komen. Bij de jaarlijkse consultatie door Rijkswaterstaat van alle betrokkenen partijen aan de kust wordt gevraagd of men hier ideeën over heeft. Als Rijnland kunnen wij alleen vanuit waterveiligheid zaken inbrengen, maar dat is dus niet aan de orde. Regel is wel dat als het een extra suppletie (volume) betreft bovenop het handhaven van de basiskustlijn, dan betaalt de aanvrager: de rekening kan per keer enkele miljoenen zijn voor een zeer tijdelijk en beperkt effect.

8. *Q. Kan een strandreservaat als bv 'Noordvoort (natuurstrand tussen Zandvoort en de Langevelderslag) ook elders ontwikkeld worden? Zo ja, waar?*

A. Waarschijnlijk wel. De Stichting duinbehoud is nu met een verkenning gestart waar eventueel groene stranden/strandreservaten zouden kunnen komen (dit is ook al genoemd in de nota in 3.1.3). In hun verkenning staan al 2 concrete zoeklocaties aangegeven in ons beheergebied. Strandreservaten dienen natuurdoelen, dus waar die idealiter moeten komen is een zaak van de natuurbeheerders.

Vanuit het waterbeheer kijken wij of een "reservaat" ons beheer niet bemoeilijkt. Daarnaast toetsen wij de activiteit die daarmee gepaard. Een "reservaat" an sich is geen activiteit maar wij kijken naar de aanleg van paden, hekken, bankjes etc. De kansrijkheid hangt wel af van hoe men het exact wil inrichten. Daarbij moeten ook de regels van het Rijk (als beheerder van zee & strand) meegenomen worden. Van Noordvoort leren we dat een strandreservaat en waterkeringbeheer elkaar zeker niet uitsluiten.

9. *Q. Medegebruik mag geen afbreuk doen aan veiligheid. Op korte termijn is er geen reëel gevaar, op langere termijn is ruimte voor verstuviging nodig. Is het afdoende als nieuwe bebouwing afbreekbaar is als de veiligheidssituatie daar om vraagt?*

A. Nee dat is niet afdoende. Op korte termijn moeten we al aangroeien omdat dat op de langere termijn mogelijk niet meer kan via de wijze die nu gehanteerd wordt – met alle voordelen voor natuur, en beperkt kostenplaatje-. Bebouwing hindert de verstuviging bij duingebieden: het blokkeert zandtransport vanaf het strand of staat op een plek waar het zand idealiter vastgehouden moet worden.

Daarnaast is het is onmogelijk om exact aan te geven wanneer bepaalde activiteiten niet meer kunnen. Door het verbinden van termijn creëer je schijnzekerheid. Daarvoor zijn wij te veel overgeleverd aan onzekere klimaatverandering en normen en inzichten van het Rijk.

Daarnaast is de constructiewijze vaak maar 1 van de aspecten van een gebouw; de locatie binnen de waterkering en het grondverzet wat er vaak mee gepaard gaat is net zo

bepalend voor de waterveiligheid en de mogelijkheden voor meegroeien met de zeespiegelstijging.

10. *Q Zijn de richtlijnen van Rijnland omtrent veiligheid helder genoeg? Uitgangspunt daarbij is dat veiligheid niet mag afnemen en bij voorkeur moet toenemen. Bijvoorbeeld door bouwen met natuur als maatstaf te nemen.*

A. Ja, in Keur en uitvoeringsregels staan de exacte handvatten waarop activiteiten beoordeeld worden. Daarbij valt te denken aan de locatie & de constructie van een gebouw, en zandverzet. (Met deze parameters kan gerekend worden aan de actuele en verwachte toekomstige veiligheid).

Met de nieuwe nota wordt benadrukt dat meegroeien een noodzaak is, en dat we daarvoor ruimte willen vrijhouden of creëren (de Keur en beleidsregels voorzien daar al in). Bij badplaatsen is de zone waar daadwerkelijk het duin groeit beperkt tot enkele tientallen meters. Die "actieve" zone past bij Dijk-in-duin nog binnen de daarvoor aangelegde uitbouw van het duin.

11. *Q. De gestelde eisen om mee te werken aan medegebruik zijn redelijk generiek en wekken verwachting. Kan D&H deze voorwaarden nader concretiseren? Hoe communiceert Rijnland hierover transparant met haar ingelanden? Hoe krijgt een op deze voorwaarden gestoeld afwegingskader vorm en wordt de VV daarin meegenomen?*

A. Klopt, dit is een visie, dus op hoofdlijnen: In de Keur en uitvoeringsregels staan de kaders voor bouwactiviteiten op of nabij de zeewering (zie ook antwoord bij de vorige vraag) . Deze zijn te vinden op onze website:

<https://www.rijnland.net/uw-loket/vergunningen/alle-regels-op-een-rij>

Deze regels zijn door ons bestuur vastgesteld. Deze regels zijn zo opgesteld, dat wanneer ze worden opgevolgd, de belangen van Rijnland voldoende worden beschermd. Wanneer deze kaders vastgesteld of herzien worden, wordt dat ook gepubliceerd volgens de daarvoor geldende wettelijke procedures. Dat betekent dat ook deze wijzigingen door het bestuur worden vastgesteld.

12. *Q. Binnen welke kaders wordt met initiatiefnemers of projectontwikkelaars meegedacht om vorm te geven aan de bestuurlijke ambitie van Rijnland om 'van buiten naar binnen' te werken?*

Bij de gesprekken met initiatiefnemers wordt bepaald of de plannen passen binnen de geldende regels. Als dat niet zo is, worden door Rijnland alternatieven/tips aangedragen en besproken. Dit varieert van bijvoorbeeld de locatie van het initiatief, de constructiewijze en grondverzet.

Door zulk vooroverleg worden de plannen vaak bijgesteld waarna het wel mogelijk is ze vanuit waterkeringbelang toe te staan. Niet alle initiatieven/wensen worden daardoor mogelijk, omdat sommige op cruciale plekken in de waterkering bedacht zijn. Indien een geplande ontwikkeling niet past binnen Rijnlands regels, besluit Rijnland dat vergunning geweigerd wordt.

13. *Q. Recreatie en de populariteit van de badplaatsen is mede afhankelijk van de beleving van de kustnatuur. Dat vraagt om zonering van het medegebruik: alleen binnen bestaande badplaatsen. Welke wensen en initiatieven zijn er? Is een meer pro-actieve opstelling van Rijnland gewenst of juist niet?*

A. Beleving en natuur zijn zaken die bij de provincie en gemeente zijn belegd. Rijnland kan in een integrale zonering alleen het waterveiligheidsaspect inbrengen. Dit is ook gebeurd met de huidige zonering voor strandbebouwing die door de provincies zijn vastgesteld in het kader van het Kustpact. Die zonering is solide en kan ook niet zomaar gewijzigd worden.

14. *Q. Projecten zijn zo vorm te geven dat de veiligheid verbetert. Is Rijnland bereid dit soort projecten proactief in kaart te brengen. Zo gaan economische ontwikkeling bij en maatschappelijke functie van de kust hand in hand met het verbeteren van de waterveiligheid. Ook zijn projecten te bedenken (zoals zeehaven Katwijk) die eveneens resulteren in grootschalige natuurontwikkeling. in de kustnota?*

A. Het medegebruik waar in de nota over gesproken wordt zijn activiteiten die onder voorwaarden verenigbaar zijn met het veiligheidsbelang. Uiterst zelden is er een initiatief **binnen/op** de zeewering dat in positieve zin bijdraagt aan de waterveiligheid. Grootschalige projecten spelen zich vaak af buiten de zeewering, en op het domein van meerdere overheden. Zulke projecten, zoals bv een zeejachthaven, hebben een negatieve impact op de waterveiligheid en kustbeheer. In het geval van de zeejachthaven bij Katwijk is destijds door de verschillende betrokken overheden al een *spelregelkader* opgesteld waarin de gezamenlijke regels/eisen van alle betrokken overheden zijn verwoord zodat er duidelijkheid is voor een initiatiefnemer.

15. *Q. Hoe geeft Rijnland haar principe 'maatschappelijke opgaven verbinden aan kerntaken' vorm met betrekking tot de kust en hoe krijgt dat een duidelijkere plek in de kustnota?*

A. Natuurontwikkeling en energietransitie staan genoemd in de nota als juist de twee zaken die "meer ruimte krijgen. Dit zijn majeure zaken waarbij we nu al onze kerntaken verbinden met zulke maatschappelijk opgaven. Daarnaast zijn er altijd zaken die nu wellicht nog niet voldoende duidelijk zijn, maar wel indien nodig op ingespeeld kan worden met bv (tussentijdse) beleidsactualisatie of afwijking. Het toestaan van het overwinteren van seizoenspaviljoens is hier een goed voorbeeld van.

16. *Q. De beheerstaken mogen niet complexer worden als gevolg van medegebruik. Hoe hard is deze eis? Als evident maatschappelijk relevant medegebruik leidt tot een verbetering van de veiligheid, kunnen projecten dan op deze eis toch stuk lopen of kan dit ondervangen worden door het treffen van een financiële regeling met betrokken partners in bijvoorbeeld het geval dat complexer betekent duurder.*

A. Dat is een afweging: er kan inderdaad een bijdrage in de toegenomen beheerkosten gevraagd worden. Door bij badplaatsen nu juist samen op te trekken met gemeenten kunnen we opgaven verbinden en dat kosten efficiënt uitvoeren is de gedachte. Zoals aangegeven bij vraag 14 zijn er weinig zaken die daadwerkelijk een positieve bijdrage leveren aan waterveiligheid.